



FM: Apstrādes rūpniecībai pērn būtiska loma Latvijas tautsaimniecības izaugsmē

Publicēts: 31.01.2018.

Neskatoties uz sarežģījumiem ārējos tirgos un Krievijas noteiktajām sankcijām ES pārtikas ražotājiem, Latvijas apstrādes rūpniecība 2015. gadā ir sasniegusi atzīstamus izaugsmes tempus, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinoties par 4,1% un nodrošinot vienu no lielākajiem devumiem Latvijas ekonomikas kopējā izaugsmē. Kopumā rūpniecība pērn pieauga par 3,4%.

No lielākajām apstrādes rūpniecības nozarēm īpaši jāizceļ kokapstrāde, kur ražošanas apjomi pērn stabili palielinājušies visa gada garumā, gadā kopumā uzrādot 6,9% pieaugumu, bet decembrī pirmo reizi gada laikā sasniedzot jau divciparu skaitļos mērāmu kāpumu – 13,9%. Nozares veiksmīgo darbību raksturo arī augstākas pievienotās vērtības produktu īpatsvara pieaugums kopējā koksnes produktu eksportā. Ar kokapstrādi cieši saistītā mēbeļu ražošanas nozare pagājušajā gadā savukārt sasniedza jau 13,1% pieaugumu.

Metāla ražošanas nozarē ražošanas apjomus pozitīvi ietekmēja metalurģijas uzņēmuma “KVV Liepājas Metalurgs” darba atsākšana. Turpretim gatavo metālizstrādājumu ražošana 2015. gadā ir samazinājusies par 3,8%.

Ļoti labus rezultātus 2015. gadā uzrādīja pagaidām salīdzinoši nelielā, bet strauji augošā datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanas nozare, kur salīdzinājumā ar 2014. gadu izlaides apjomi palielinājās par 39,3%.

Savukārt starp nozarēm, kam 2015. gadā veicies mazāk, kā pirmā jānosauc pārtikas produktu ražošana, kas ir otrā lielākā Latvijas rūpniecības nozare pēc kokapstrādes. Krievijas 2014. gada augustā noteiktais importa aizliegums lielākajai daļai Eiropas Savienībā (ES) ražoto pārtikas preču turpināja negatīvi ietekmēt pārtikas ražošanas apjomus visa 2015. gada garumā. 2015. gadā kopā pārtikas produktu ražošana samazinājās par 5%. Tomēr lejupslīdes tempi arvien mazinās, un decembrī gada kritums pārtikas nozarē bija vairs tikai 1,6% apmērā.

Līdzās Krievijas tiešajām sankcijām, ko 2015. gada vasarā papildināja arī aizliegums ievest zivju produktus, Latvijas ražotājus (ne tikai pārtikas nozarē vien) negatīvi ietekmēja arī Krievijas kopējās ekonomiskās situācijas pasliktināšanās un rubļa kursa kritums, samazinot eksporta iespējas uz šo valsti. Tas skāra arī tādas nozares kā metālizstrādājumu un elektrisko iekārtu ražošana.

Visai tradicionāli lejupslīdi 2015. gadā piedzīvojušas arī apģērbu ražošana un tekstilizstrādājumu ražošana – attiecīgi par 15,6% un 5,8%, kamēr nemetālisko minerālu izstrādājumu produkcijas kritumu par 10,0% ietekmēja vājie būvniecības apjomi.

Svārstīgā un no laikapstākļiem un elektrības cenu izmaiņām atkarīgā elektroenerģijas un gāzes apgādes nozare 2015. gadu noslēgusi ar niecīgu 0,1% samazinājumu, bet ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē sasniegts 6,4% pieaugums.

Lai gan gada pēdējā ceturksnī izaugsmes tempi rūpniecībā kopumā kļuvuši lēnāki, decembrī gada pieaugums bijis samērā spēcīgā 2,6% līmenī, ko nodrošināja apstrādes rūpniecības pieaugums par 3%, kā arī elektroenerģijas un gāzes apgādes pieaugums par 1,9%, lielā mērā pateicoties lielākiem elektroenerģijas ražošanas apjomiem koģenerācijas stacijās. Līdzšinējā dinamika ļauj sagaidīt rūpniecības pieaugumu arī 2016. gadā, kad Krievijas sankciju ietekme arvien vairāk izzudīs, bet eirozonas valstu tirgos līdz ar sagaidāmo ekonomiskās aktivitātes palielināšanos augs pieprasījums pēc importa, tajā skaitā Latvijas ražotāju precēm. Arī konfidences indikatori pēdējos mēnešos uzrāda mērenu Latvijas rūpnieku noskaņojuma uzlabošanos.

Tajā pašā laikā uz Latvijas rūpniecību joprojām attiecas visai augstie ārējās vides riski, tajā skaitā saistībā ar ģeopolitisko situāciju reģionā un ekonomisko krīzi Krievijā, kā arī izaugsmes vājināšanos attīstības valstīs, tajā skaitā Ķīnā un no izejvielu eksporta atkarīgajās valstīs. Arī lēnā būvniecības attīstība reģionā var negatīvi ietekmēt pieprasījumu ne tikai pēc nemetālisko izstrādājumu produktiem, bet arī kokmateriāliem. No iekšējiem riskiem, savukārt, jāmin atkal uzmanības centrā nonākušais “KVV Liepājas

Metalurģs" ražošanas uzturēšanas jautājums.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-apstrades-rupniecibai-pern-butiska-loma-latvijas-tautsaimniecibas-izaugsme>